

Plan van aanpak 'Beek samen tegen eenzaamheid' 2023 -2025

Inhoudsopgave

1 Aanleiding: Beek wil eenzaamheid aanpakken	3
2 Wat is eenzaamheid en wat zijn de oorzaken?	4
3 Visie en leidende principes	4
4 De huidige situatie	6
4.1 Startsituatie: wat gebeurt er al op het thema eenzaamheid	6
4.2 Wat zeggen de cijfers	6
5 Doelstelling: eenzaamheid in Beek daadwerkelijk verminderen	9
5.1 Centrale doelstelling	9
5.2 Subdoelen	9
6 Uitvoering	10
7 Organisatie	11
7.1 Organisatie	11
7.2 Monitoring en evaluatie	11
8. Financiën	12
Bijlage A: Deelname actieprogramma VWS 'Eén tegen eenzaamheid'	13
Bijlage B: Lijst met kernpartners en ambassadeurs	14
Bijlage C: Overzicht van wat er al gebeurt in Beek op het thema eenzaamheid	15
Bijlage D: Convenant kernpartners - Beek samen tegen eenzaamheid	16

1 Aanleiding: Beek wil eenzaamheid aanpakken

Gemeente Beek

Gemeente Beek is aangesloten bij het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid'. Dit houdt in dat het college commitment heeft uitgesproken en zich aansluit bij de vijf pijlers die onderdeel zijn van een succesvolle aanpak. Wethouder Thijs van Es heeft namens de gemeente Beek in 2021 de vijf landelijke pijlers van het actieprogramma ondertekend (zie bijlage A voor een toelichting op de vijf pijlers). Deze pijlers vormen mede de lokale aanpak tegen eenzaamheid.

Daarnaast is Beek coalitiepartner in de Zuid-Limburgse coalitie 'Samen tegen eenzaamheid'.

Landelijk programma Eén tegen eenzaamheid

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft in 2018 het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid gestart. Het actieprogramma heeft als doel om eenzaamheid in Nederland te verminderen. Waar het programma zich in de vorige kabinetsperiode richtte op eenzaamheid onder ouderen, adresseert het in de vervolgaanpak 2022-2025 eenzaamheid algemeen.

Om voort te kunnen bouwen op de resultaten uit de vorige programmaperiode werkt Eén tegen eenzaamheid langs drie actielijnen aan:

- Meer bewustwording in de samenleving over eenzaamheid;
- Meer maatschappelijk initiatief tegen eenzaamheid;
- In alle gemeenten een lokale aanpak tegen eenzaamheid.

Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt voor het thema 'Eenzaamheid' een specifieke uitkering ter beschikking gesteld door het Rijk voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Zuid-Limburgse coalitie Samen tegen eenzaamheid

Eenzaamheid stopt niet bij de gemeentegrens. De aanpak van eenzaamheid vraagt juist om bundeling van krachten. 16 Zuid-Limburgse gemeenten, de provincie en KBO Limburg tekenden in december 2020 een convenant voor een regionale aanpak tegen eenzaamheid onder de naam: Samen tegen eenzaamheid. Het doel van deze coalitie is het delen van kennis en het op gang brengen van een brede Zuid-Limburgse beweging tegen eenzaamheid.

De coalitie bestaat uit: Heerlen, Valkenburg aan de Geul, Landgraaf, Kerkrade, Beek, Beekdaelen, Sittard-Geleen, Gulpen-Wittern, Stein, Provincie Limburg en KBO Limburg.

“ De aanpak van eenzaamheid vraagt juist om bundeling van krachten. Het doel van deze coalitie is het delen van kennis en succesvolle interventies, want eenzaamheid stopt niet bij de gemeentegrens.

2 Wat is eenzaamheid en wat zijn de oorzaken?

“Eenzaamheid is je niet verbonden voelen. Je ervaart een gemis aan een hechte, emotionele band met anderen. Of je hebt minder contact met andere mensen dan je wenst. Eenzaamheid gaat gepaard met kenmerken als negatieve gevoelens van leegte, verdriet, angst en zinloosheid en met lichamelijke of psychische klachten”. Eenzaamheid is iets dat je ervaart. Dit betekent dat je pas eenzaam bent als je jezelf eenzaam voelt. Jij bent je eigen graadmeter. Eenzaamheid is vooral een probleem voor mensen die het sterk of langdurig voelen. Dus wanneer eenzaamheid je ongelukkig maakt of het je belemmert in je functioneren. De invloed van eenzaamheid kan groot zijn. Zeker als het langdurig aanhoudt, leidt eenzaamheid tot gezondheidsrisico's, minder meedoen in de samenleving en een gevoel dat welzijn of geluk tekortschiet. Eenzaamheid verhoogt zelfs de kans op voortijdig overlijden. Er kan een vicieuze cirkel ontstaan waarbij gevolgen van eenzaamheid weer versterkend werken op de eenzaamheid. Kortom, eenzaamheidsgevoelens kunnen invloed hebben op je gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven.

Inhoudelijk heeft eenzaamheid drie soorten oorzaken:

- Individuele oorzaken: Zoals persoonlijke capaciteiten en eigenschappen. Een gebrek aan sociale vaardigheden, probleemoplossend vermogen, een negatief zelfbeeld of gezondheidsproblemen kunnen een belangrijke rol spelen bij het ontstaan van eenzaamheid.
- Oorzaken in veranderingen in het sociale netwerk: Deze veranderingen ontstaan vaak na ingrijpende gebeurtenissen, ook wel life-events genoemd. Voorbeelden daarvan zijn een echtscheiding, een ontslag, een overstap naar een nieuwe baan of opleiding, een verhuizing, het overlijden van dierbaren of zoals het sluiten van scholen en het werken vanuit huis.
- Maatschappelijke oorzaken: o.a. langer thuis wonen of de geldende maatregelen ten aanzien van corona zijn een voorbeeld.

3 Visie en leidende principes

Visie

In Beek komen gevoelens van eenzaamheid veel voor. De gemeente en maatschappelijke partners in Beek achten dit onwenselijk. Ervan uitgaande dat eenzaamheid alleen samen aangepakt kan worden en dat kernpartners, ambassadeurs en sleutelfiguren de 'smeerolie' zijn voor een gezamenlijke aanpak, is de afgelopen periode ingezet op aansluiting van lokale partners bij de te ontwikkelen aanpak. Dit heeft geresulteerd in de Beekse Coalitie die zich samen sterk maakt voor het aanpakken en normaliseren van eenzaamheid, zodat de inwoners van Beek zich vrij voelen om dit onderwerp te bespreken en kunnen omgaan met hun gevoelens van eenzaamheid (zie paragraaf 7.1 en bijlage B voor uitleg over rollen, taken en invulling van de lokale coalitie.). Dit doet de coalitie vooral door kruisbestuiving, verbinden en samenwerken.

De Beekse Coalitie heeft als hoofddoel voor de komende jaren (2023 t/m 2025) bij te dragen aan het doorbreken van de trend van eenzaamheid bij inwoners vanaf 12 jaar (landelijke richtlijn). Dit doel wordt bereikt vanuit de volgende vier actielijnen:

1. Normaliseren: eenzaamheid hoort bij het dagelijks leven, laten we het daarom bespreekbaar maken en zorgen voor bewustwording onder onze inwoners.
2. Signaleren: eenzaamheid is niet altijd gemakkelijk te herkennen. Door er vroegtijdig bij te zijn kan voorkomen worden dat mensen vereenzamen en andere problemen ontwikkelen.
3. Ondersteunen / Activeren: om sociale contacten aan te gaan en te onderhouden is het van belang dat er voldoende laagdrempelige plekken zijn waar mensen met gelijkgestemden in contact kunnen komen. Het is belangrijk dat inwoners zich welkom en thuis voelen in hun eigen dorp of wijk.
4. Aanpak jongeren versterken: eenzaamheid onder jongeren is relatief sterk toegenomen tijdens de coronacrisis. De komende periode zullen de gemeente Beek en de coalitie daarom extra aandacht besteden aan eenzaamheid onder jongeren.

Leidende principes

De leidende principes die de Beekse Coalitie hanteert bij haar aanpak:

- Samen verantwoordelijk: eenzaamheid is een probleem van de samenleving en niet alleen van het individu.
- Mensen die kampen met gevoelens van eenzaamheid worden actief ondersteund en begeleid. Waar mogelijk worden familie, vrienden, kennissen en buurtbewoners daarbij betrokken.
- De inwoner van Beek staat centraal.
- De coalitie met haar kernpartners en ambassadeurs delen kennis, succes/geslaagde resultaten, maar ook punten die voor verbetering vatbaar zijn.
- De coalitie met haar kernpartners en ambassadeurs zoekt verbindingen met bestaande activiteiten en organisaties.
- De coalitie met haar kernpartners en ambassadeurs geven de aanpak van eenzaamheid in Beek gezamenlijk verder vorm.
- Basis van de aanpak is een effectief netwerk van mensen en organisaties uit alle domeinen, dat samen keuzes maakt om eenzaamheid te voorkomen en tegen te gaan (doelgericht).

Waar richt Beek zich op?

- Ernstige vereenzaming: sociale isolatie. Veelal uiteenlopende oorzaken en levenspaden waardoor mensen in een neerwaartse spiraal geraken.
- Lichte tot matige vereenzaming: sociale en emotionele eenzaamheid.
- Verhoogd risico om te vereenzamen. Inzet van acties op belangrijke risicofactoren: persoonlijke factoren, gezondheidsproblemen, ingrijpende levensgebeurtenissen, chronische (over)belasting, maatschappelijke ontwikkelingen.
- Preventie. Voorbeelden van acties: versterken sociale vaardigheden; versterken van het sociale netwerk; gastvrij maken van dorp en wijk; sociaal bouwen en inrichten; taboe op eenzaamheid doorbreken.

4 De huidige situatie

Onderstaand een schets van de huidige situatie rondom eenzaamheid in Beek. In paragraaf 4.1 wordt weergegeven wat de huidige situatie is in Beek omtrent bestrijding van eenzaamheid. Paragraaf 4.2 toont de meest actuele cijfers rondom eenzaamheid in Beek.

4.1 Startsituatie: wat gebeurt er al op het thema eenzaamheid

In Beek vinden wekelijks diverse activiteiten plaats waar inwoners aan kunnen deelnemen. Deze worden meestal georganiseerd door vrijwilligersorganisaties, burgerinitiatieven of in samenwerking met Partners In Welzijn. Deze activiteiten dragen bij aan het verminderen en voorkomen van eenzaamheid. Bijlage C biedt een overzicht van deze activiteiten.

De effectiviteit van activiteiten om eenzaamheid te verminderen en te voorkomen is altijd moeilijk te meten. De gemeente Beek, de kernpartners en de ambassadeurs proberen met de activiteiten een zo groot mogelijke groep mensen van jong tot oud aan te spreken en hen te betrekken bij de maatschappij.

4.2 Wat zeggen de cijfers

Over het algemeen is het eenzaamheidspercentage in Beek lager dan het gemiddelde in de GGD-regio Zuid-Limburg en zit Beek licht onder het nationale gemiddelde.

Echter blijkt dat nog steeds een groot deel (46,2%) van de inwoners van Beek gevoelens van eenzaamheid heeft. Ruim 12% geeft aan sterk eenzaam te zijn.

Ook onder de Beekse jeugd voelt een derde van de kinderen van klassen 2 en 4 van de middelbare school zich eenzaam. Dit is licht hoger dan het gemiddelde in Limburg en Nederland.

Ruim de helft van de Beekenaren van 65 jaar en ouder geeft aan gevoelens van eenzaamheid te hebben en ruim 10% is sterk eenzaam.

Ongeveer een op de vier Beekenaren die aangeven gevoelens van eenzaamheid te hebben is emotioneel eenzaam en ongeveer een derde is sociaal eenzaam.

Tabel 1: Eenzaamheid in Beek onder personen van 18 jaar en ouder

Eenzaamheid	Beek	GGD-regio Zuid-Limburg	Nederland
Eenzaam	46,20%	51,40%	48,60%
Sterk eenzaam	12,10%	16,20%	14,20%
Emotioneel eenzaam	25,30%	31,60%	29,60%
Sociaal eenzaam	31,20%	38%	34,90%

Bron: RIVM Statline 2022. Cijfers afkomstig uit Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Onderzoek uitgevoerd door de GGD'en, CBS en RIVM.

Tabel 2: Mate van eenzaamheid in Beek naar leeftijd

Eenzaamheid	18 tot 65 jaar		65 jaar of ouder	
	Beek	GGD Zuid-Limburg	Beek	GGD Zuid-Limburg
Eenzaam	44,20%	51,40%	50,80%	51,20%
Sterk eenzaam	12,70%	17,50%	10,70%	13,20%
Emotioneel eenzaam	25,60%	33,10%	24,80%	28,10%
Sociaal eenzaam	29%	38,10%	36,20%	37,80%

Bron: RIVM Statline 2022. Cijfers afkomstig uit Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Onderzoek uitgevoerd door de GGD'en, CBS en RIVM.

Tabel 3: Eenzaamheid in Beek naar leeftijd

Eenzaamheid	Beek	GGD-regio Zuid-Limburg	Nederland
Middelbare scholieren (klas 2 en 4) - 2021	30,40%	29,90%	29,60%
16 t/m 25 jaar - 2022	-	64,50%	63,10%

Bron: vzinfo.nl. Cijfers afkomstig uit Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022, GGD'en en RIVM en Corona

Tabel 4: Eenzaamheid in Beek naar wijken – onder personen van 18 jaar en ouder

Wijken	Eenzaamheid	Sterke eenzaamheid
Spaubeek	47,30%	12,10%
Beek	43,60%	9,20%

Bron: vzinfo.nl. Cijfers afkomstig van SMAP-data RIVM i.s.m. GGD'en; gebaseerd op de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020. Onderzoek uitgevoerd door de GGD'en, CBS en RIVM.

De wijken worden op basis van de postcodes (6191 en 6176) bepaald.

5 Doelstelling: eenzaamheid in Beek daadwerkelijk verminderen

5.1 Centrale doelstelling

Eenzaamheid zal nooit helemaal opgelost kunnen worden. Maar het centrale doel van dit Plan van Aanpak is om eenzaamheid van inwoners van gemeente Beek in de periode 2023 t/m 2025 zoveel mogelijk te voorkomen en tegen te gaan.

Deze doelstelling worden vertaald in kwantitatieve en kwalitatieve subdoelen zoals weergegeven in paragraaf 5.2. Op deze wijze kan de voortgang worden gemonitord.

5.2 Subdoelen

Kwantitatief doel:

Geconstateerd is dat kwantitatieve doelen heel moeilijk meetbaar zijn. Daarom is besloten één meetbaar doel vast te stellen.

Het aantal meldingen dat gedaan is bij het contactpunt eenzaamheid en de inhoudelijke opvolging hiervan.

NB. De aanpak van eenzaamheid gebeurt in fases, te beginnen bij agenderen en bewustwording. Resultaten in cijfers zijn te verwachten als de aanpak daarna op stoom komt en (ook) inzet gericht op preventie zich doet gelden.

Kwalitatieve doelen:

Bouwsteen 1. *Weten: zorg ervoor dat eenzaamheid op de agenda staat en dat mensen er kennis over hebben (normaliseren/taboe doorbreken)*

- Jaarlijks wordt deelgenomen aan de Week tegen Eenzaamheid.
- Actieve leden uit de lokale coalitie die zich inzetten als ambassadeur om eenzaamheid breed onder de aandacht te brengen worden uitgelicht.
- Jaarlijks wordt een bijeenkomst georganiseerd voor en door betrokken partijen en ervaringsdeskundigen over eenzaamheid.
- Minimaal elk kwartaal wordt een communicatie-activiteit uitgezet over initiatieven, praktijkvoorbeelden, voorlichting e.d.

Bouwsteen 2. *Vinden: zorg ervoor dat eenzame mensenesignaleerd en gevonden worden*

- Jaarlijks wordt, bij behoefte, een training voor vrijwilligers, ondernemers en professionals in het vinden, herkennen en bespreekbaar maken van eenzaamheid.
- Jaarlijks wordt een informatiebijeenkomst voor relevante partijen (breed) georganiseerd om ze te betrekken bij de lokale aanpak door te signaleren.
- Sleutelfiguren zijn in beeld gebracht en worden ingezet voor het signaleren en vinden van mensen die worstelen met eenzaamheid.
- Er wordt een contactpunt eenzaamheid gerealiseerd als centraal punt waar inwoners en professionals hun vragen rondom eenzaamheid kunnen neerleggen, waarna de juiste zorg op de juiste plek wordt ingezet.

Bouwsteen 3. Ondersteunen: zorg ervoor dat er concreet aanbod aanwezig is voor mensen die eenzaam zijn

- Het aanbod voor eenzame inwoners is, passend bij de behoefte, versterkt door:
 - inventarisatie bestaand aanbod: wat, waar, wie;
 - toetsing bestaand aanbod op toereikendheid, zichtbaarheid, kansen voor versterken of aanvullen, specifieke doelgroepen;
 - gerichte verkenning – samen met relevante partijen – van wat nodig is en wat mogelijkheden, kansen en wensen zijn om de aanpak eenzaamheid onder jongeren te versterken.
- Sleutelfiguren worden regelmatig geïnformeerd over ontwikkelingen, bijeenkomsten enzovoorts.

Bouwsteen 4. Kwaliteit bieden: zorg ervoor dat het aanbod van voldoende kwaliteit is

- Ervaringsdeskundigen worden ingezet bij bijeenkomsten (workshops, trainingen ed.) en communicatie-activiteiten.
- Leren van elkaar (elkaars ervaringen) in de aanpak van eenzaamheid wordt gefaciliteerd.
- Er wordt gebruik gemaakt van lokale, regionale en landelijke 'Wat werkt kennis'.
- Cijfers uit de onderzoeken van o.a. GGD worden, waar mogelijk, ingezet voor effectmeting en evaluatie.

Bouwsteen 5. Informeren: zorg ervoor dat iedereen informatie over eenzaamheid en het aanbod goed en makkelijk kan vinden

- Er is een communicatieplan opgesteld waarbij een variatie aan communicatietools wordt ingezet om doelgroepen te bereiken.
- Er wordt minimaal twee maal per jaar een nieuwsbrief namens de Beekse coalitie 'Beek samen tegen eenzaamheid' verstuurd.
- Het Beekse aanbod om gevoelens van eenzaamheid tegen te gaan wordt (meer) in beeld gebracht, bijvoorbeeld in een online platform.

Bouwsteen 6. Samenwerken: zorg voor samenwerking tussen mensen en organisaties die eenzaamheid willen aanpakken

- De gemeente Beek en Knooppunt Informele Zorg zijn de kartrekkers en zorgen voor realisatie van het plan van aanpak.
- Er is een breed netwerk van samenwerkingspartners (lokale coalitie) ontwikkeld dat zich inzet in de bestrijding van eenzaamheid.
- De lokale coalitie wordt onderhouden d.m.v. bijeenkomsten, communicatiemateriaal, inspirerende workshops e.d.

6 Uitvoering

Beek geeft concreet invulling aan de doelen zoals genoemd in hoofdstuk 5 aan de hand van de zes bouwstenen voor een effectieve en samenhangende aanpak met betrokken partners en sleutelfiguren. Deze bouwstenen vormen de basis voor de aanpak in Beek. Hieronder staan die acties uitgewerkt waar de gemeente Beek, haar kernpartners en ambassadeurs de komende jaren aan gaan werken.

Omschrijving	Bouwsteen	2023	2024	2025
Aanstellen van een of meerdere kartrekkers.	6	Q3		
Ondertekenen samenwerkingsovereenkomst kernpartners	6	Q4		
Inrichten contactpunt eenzaamheid en bekendheid geven aan het contactpunt.	2/5/6	Q4		
Uitbreiden kernpartners en ambassadeurs	1/2/5/6	Q4	Hele jaar	Hele jaar
Zorgdragen voor goede communicatiemiddelen/een communicatieplan waarbij diverse communicatietools worden ingezet: van mond tot mond tot sociale media. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van bestaande websites zoals Vitaal046, NJOY Beek en Opgroeien in 046 en media zoals de Nuutsbaeker. Denk ook aan berichten over initiatieven, praktijkvoorbeelden, voorlichtingen, etc.	3/4/5/6	Q4 e.v.	Hele jaar	Hele jaar
Onderhouden van de contacten met de deelnemers aan de lokale coalitie d.m.v. bijeenkomsten, communicatiemateriaal, inspirerende workshops, e.d.	2/6	Q4 e.v.	Hele jaar	Hele jaar
Het activiteiten aanbod (meer) in beeld brengen.	3		Q1	
Het bestaand aanbod voor het bestrijden van gevoelens van eenzaamheid inzetten.	1/5		Q2 e.v.	
Sleutelfiguren, inwoners die beroepshalve veel in contact staan met de beoogde doelgroep kunnen hierbij een grote rol vervullen en ervaringsdeskundigen in beeld brengen en, indien mogelijk, inzetten.	2		Q1 – Q2	
Organisatie van de jaarlijkse Week tegen Eenzaamheid.	1		Q3	Q3
Bijeenkomsten organiseren voor en door betrokken partijen, ervaringsdeskundigen en om nieuwe partijen bij de coalitie te betrekken.	1/2		Q2	Q2
Faciliteren uitwisselen van ervaring in de aanpak van eenzaamheid. Gebruik maken van lokale, regionale en landelijke "Wat werkt kennis".	1/2/4		Q3	Q1 en Q3
Goede monitoring door deelname aan de landelijke benchmark en cijfers GGD en RIVM. Meldingen registreren die bij contactpunt eenzaamheid worden gemaakt. Daarnaast informeren in het netwerk naar ontwikkelingen op lokaal niveau.	4/6	Q3/Q4	Q3	Q3

7 Organisatie

7.1 Organisatie

Kartrekker lokale coalitie

De rol van kartrekker wordt gezamenlijk ingevuld door de gemeente en Knooppunt Informele Zorg. Zij hebben de volgende taken:

Regie voeren op de realisatie van het plan van aanpak: aanjagen en coördineren.

Monitoren en signaleren: in de gaten houden hoe de acties worden uitgevoerd en bijsturen waar nodig.

Lokale coalitie: kernpartners en ambassadeurs

De lokale coalitie bestaat uit kernpartners en ambassadeurs (zie bijlage B voor de voorlopige invulling met partijen).

De kernpartners zijn beschikbaar om (op afroep door de kartrekker) samen te klankborden, mee te denken over de invulling en uitvoering van het plan van aanpak 'Beek Samen tegen eenzaamheid' en jaarlijks te evalueren.

De ambassadeurs onderschrijven de uitgangspunten van de coalitie, delen informatie en verhalen, signaleren en verwijzen door. Bijlage B beschrijft een eerste voorzet voor de invulling van de kernpartners en de ambassadeurs.

Landelijke ondersteuning

De coalitie maakt gebruik van een adviseur van het programma VWS één tegen eenzaamheid die ondersteunt bij het vormen en/of versterken van een lokale aanpak en lokale coalitie tegen eenzaamheid.

7.2 Monitoring en evaluatie

Om te leren en te verbeteren zetten wij in op monitoren en evalueren. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Er wordt een combinatie gemaakt van tellen (kwantitatief) en vertellen (kwalitatief en participatief).
- De uitkomsten worden geanalyseerd: wat zeggen deze over het bereiken van de gestelde doelen? En hoe verklaren we dat? We gaan hierover in gesprek met partners.
- Op basis van de uitkomsten worden punten en ontwikkelpunten geformuleerd.

De inrichting van de monitoring en evaluatie in grote lijn:

- Monitoring van de ontwikkeling van eenzaamheid via onze twee- of vierjaarlijkse GGD-onderzoeken.
- Evaluatie van de doelen in dit plan van aanpak met betrokken partijen (zie de kwalitatieve doelen in paragraaf 5.2).
- Kwantitatieve monitoring twee maal per jaar van de meldingen bij en de opvolging door Contactpunt eenzaamheid (Knooppunt Informele Zorg).

Evaluatie

Jaarlijks wordt een evaluatiemoment gepland tussen de kernpartners en de kartrekkers.

Tijdens deze evaluatie zal gekeken worden naar de activiteiten die uitgevoerd zijn om de gevoelens van eenzaamheid te verminderen en waar mogelijk naar de kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van deze acties. Ook zal worden gekeken naar de inzet van de financiële middelen om deze acties uit te voeren. Daarnaast zal er aandacht uitgaan naar de doelen, acties en planning van het volgende jaar en of deze bijstelling behoeven. De evaluatie zal voor kennisname aan het college van burgemeester en wethouders worden gestuurd.

8 Financiën

De gemeenten ontvangen vanuit de overheid via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) een bijdrage voor het tegengaan van eenzaamheid voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Voor 2026 en verder is nog niet bekend of het Rijk gelden beschikbaar stelt voor het thema 'eenzaamheid'. Zodra hier meer informatie over bekend is zal een voorstel volgen voor de inzet van deze gelden.

De ureninzet van iedere kernpartner vindt plaats vanuit de reguliere, eigen middelen.

In onderstaand schema staat, voor zover bekend, een overzicht van de inkomsten en uitgaven voor de uitvoering van het plan van aanpak.

Omschrijving	2023	2024	2025
Bijdrage Rijk (Specifieke uitkering GALA)	€ 9.538	€ 9.538	€ 7.630
Knooppunt Informele Zorg (KIZ) projectleider	- € 3.204,00	n.n.b.	n.n.b.
Contactpunt eenzaamheid (KIZ)	- € 2.748,60	n.n.b.	n.n.b.
Deskundigheidsbevordering 2 bijeenkomsten	- € 1.100,00	-	-
Communicatie	- € 1.250,00	- € 1.000,00	- € 1.000,00
Deelname aan Zuid-Limburgse Coalitie (2,5%)	n.v.t.	- € 214,61	- € 190,75
Overheveling naar 2024	- € 1.235,40		

Bijlage A: Deelname actieprogramma VWS 'Eén tegen eenzaamheid'

Gemeente Beek is aangesloten bij het landelijk actieprogramma 'Eén tegen eenzaamheid'. Dit houdt in dat het college commitment heeft uitgesproken en zich aansluit bij de vijf pijlers die onderdeel zijn van een succesvolle aanpak. Het doel van het actieprogramma Eén tegen Eenzaamheid van VWS is een brede beweging op gang brengen, die:

- Maatschappelijke aandacht creëert voor eenzaamheid
- Het taboe op eenzaamheid doorbreekt en bespreekbaar maakt
- Een trendbreuk teweegbrengt zodanig dat de samenleving meer en meer vanzelfsprekend naar elkaar omkijkt.

De vijf pijlers van het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid

1. Bestuurlijk commitment

De aanpak van eenzaamheid valt of staat met politiek-bestuurlijk draagvlak. Zorg dat het college van burgemeester en wethouders betrokken is. Evenals beleidsmakers van verschillende beleidsterreinen.

2. Creëer een sterk netwerk

Eenzaamheid aanpakken kan alleen in netwerkverband. Kijk dus naar welke partijen er al zijn, maar maak ook nieuwe en slimme verbindingen om samen verder te komen. Betrek daarbij ook zeker het bedrijfsleven en de lokale ondernemer. Maak iemand kartrekker.

3. Betrek mensen, eenzamen zelf

Er is niet één type eenzame of één type eenzaamheid. Om goed aan te sluiten bij de doelgroep, moet je mensen die eenzaam zijn betrekken. En ook de omgeving, zoals de familie en buurtbewoners. Zorg dat je mensen bereikt door achter de voordeur te komen. Haal mensen vervolgens over de drempel.

4. Werk aan een duurzame aanpak

Kijk naar wat echt werkt om eenzaamheid te doorbreken en kies voor een duurzame aanpak. Maak onderscheid tussen verschillende soorten eenzaamheid en baseer je aanpak op feiten. En maak afspraken wie waar verantwoordelijk voor is.

5. Monitoring en evaluatie

Eenzaamheid aanpakken is blijven leren in de praktijk. Monitoring en evaluatie dwingen je om samen te blijven leren en de aanpak verder te brengen. Doe dit op een vergelijkbare manier, zodat data gebundeld kunnen worden.

Bijlage B: Lijst met kernpartners en ambassadeurs

Hieronder staan de kernpartners en ambassadeurs beschreven. Deze lijst zal regelmatig aangevuld worden met nieuwe kernpartners en ambassadeurs.

Beekse coalitie 'Beek samen tegen eenzaamheid'	
Kernpartners	Ambassadeurs
Gemeente Beek	Proteion
Knooppunt Informele Zorg	Bella Vita
Partners in Welzijn	Vivantes
Daelzicht	Hestia Zorg
Centrum Weng / Gemeenschapshuis Neerbeek	Zonnebloem Beek
Vincentius Vereniging	Zuyderland Thuiszorg
Seniorenvereniging Beek / KBO Beek	
Computer Doe- en Leercentrum	
Zonnebloem Spaubeek	
Zowonen	
Burgerinitiatief Genhout	
MEE Zuid-Limburg	

Nog te benaderen partijen (o.a.):

Bibliotheek
Banken
Notariaten
PostNL
Huisartsen en praktijkondersteuners
Fysiotherapeuten
Sportlandgoed De Haamen
Beekse verenigingen
Zorggroep Beek
Zuyderland GGZ
Politie / Wijkagent
Boa's
Beek voor Iedereen
Adviesraad Sociaal Domein Beek
WOP De Carmel
Stegen 35
Inloop Spaubeek Hoeversresidentie

Bijlage C: Overzicht van wat er al gebeurt in Beek op het thema eenzaamheid

In Beek bestaat een grote mate van betrokkenheid bij organisaties in het sociale domein. Zij kunnen ook een rol spelen bij het bestrijden van gevoelens van eenzaamheid onder Beekse inwoners.

Burgerinitiatieven die onder andere als doelstellingen hebben het verminderen en voorkomen van eenzaamheid

- De dagelijkse inloopactiviteiten in het gemeenschapshuis in Neerbeek en eetpunt Bie Olga, verscheidene dagen per week.
- Stal Nijsten in Gasterie Genhout Treft, onderdeel van Burgerinitiatief Genhout.
- De activiteiten van de bewonerscommissie van de Hoefer Residentie, niet alleen toegankelijk voor bewoners van het appartementencomplex, maar ook voor anderen.
- Inloop WOP de Carmel in muziekschool op dinsdag- en donderdagmiddag.

Lopende voorzieningen voor verminderen en voorkomen van eenzaamheid in samenwerking met PIW

- Het maatjesproject van Beek waar vrijwilligers gematcht worden met eenzame/kwetsbare ouderen.
- Middels de vrijwilligers de ouderen leiden naar activiteiten, zoals de theatervoorstelling “Sinterklaas” met peuters en ouderen.
- Ondersteuning activiteiten WOP de Carmel.
- Ouderen die bij elkaar in de buurt/wijk wonen aan elkaar koppelen.
- Conversatielessen vanuit PIW.
- HOME/GGZ vier keer per week inloop met o.a. gratis koffie/thee, wandelen, naailes, ontbijt (Stegen 35).
- Iedere laatste woensdag van de maand is er KidsClub in Stegen 35. De ‘KidsClub’ is er voor alle kinderen van groep 1 t/m 8. Vanuit de KidsClub worden leuke middagen georganiseerd met als doel ‘Samen spelen’.
- Inzet schoolmaatschappelijk werk op alle basisscholen.
- Inzet schoolmaatschappelijk werk op het middelbaar onderwijs: Het merendeel van de Beekse jongeren gaat naar het Graaf Huyncollege en Groenewald. Op het Graaf Huyncollege is een psycholoog aanwezig (vergelijkbaar met de POH-GGZ bij de huisarts). Groenewald heeft deze psycholoog niet, maar heeft een coachplein waar kinderen naar toe kunnen als b.v. een mentor problemen signaleert. Op alle scholen wordt schoolmaatschappelijk werk ingezet.
- Inzet jongerenwerk,
- Inzet POH-GGZ Jeugd bij de huisartsen.
- Jong046
- Vitaalin046.nl
- Activiteiten van PIW en via platform opgroeien-in-046.nl

Overige activiteiten die verscheidene doelstellingen bedienen waaronder het verminderen en voorkomen van eenzaamheid

- Veel reguliere activiteiten van vrijwilligersorganisaties: Sportverenigingen, muziekverenigingen en maatschappelijke verenigingen, zoals ZijActief, KBO's / Seniorenverenigingen, Zonnebloem, Computer Doe- en Leercentrum (CDL), Atlas en de Ouderensoos in Spaubeek (achter de kerk).
- Kindervakantiewerk
- Via St. Leergeld kunnen ouders een bijdrage aanvragen voor deelname van hun kind aan diverse activiteiten op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, en welzijn (<https://www.leergeld.nl/ouderinfo/wat-kan-aangevraagd-worden>).
- In de FRIBSS, verzorgd door PIW, staan alle mogelijke financiële regelingen in de Westelijke Mijnstreek.
- Op het MBO zijn coaches aanwezig (Maatschappelijk werkers die gericht zijn op mentale gezondheid van jongeren)
- In de vrije tijd: NJOY activiteiten; programma's voor doelgroepen (incl. jongeren) bij de Haamen.

Bijlage D: Convenant kernpartners - Beek samen tegen eenzaamheid

De kernpartners van het plan van aanpak 'Beek tegen eenzaamheid' tekenen een convenant waarin ze zich conformeren aan de doelen en samen te werken aan het hoofddoel 'Het bijdragen aan het doorbreken van de trend van eenzaamheid bij inwoners vanaf 12 jaar.'

Tekst convenant.

Eenzaamheid kan ons allemaal overkomen, van jong tot oud. Eenzaam zijn heeft grote gevolgen voor de gezondheid en kwaliteit van leven. Daarom maken wij ons samen sterk om eenzaamheid aan te pakken en bespreekbaar te maken. Wij willen dat onze inwoners zich vrij voelen om eenzaamheid te bespreken en dat zij kunnen omgaan met gevoelens van eenzaamheid.

Zo doen wij dat:

- We delen en bespreken signalen van eenzaamheid met in achtneming van de privacy.
- We delen kennis, successen en geslaagde resultaten.
- We zoeken verbindingen met bestaande activiteiten en organisaties.
- Wij geven de aanpak eenzaamheid in Beek gezamenlijk verder vorm.
- We leveren een actieve bijdrage aan de aanpak van eenzaamheid en betrekken daar familie, vrienden, kennissen en buurtbewoners bij.

Met dit convenant komen de partners tot de coalitie 'Beek samen tegen eenzaamheid'.

